

Remissvar: Skärpta och tydligare krav på vandel för uppehållstillstånd (SOU 2025:33)

Regeringens dnr: Ju2025/00812

Sveriges förenade studentkårer, SFS, inkommer här med sina synpunkter på remissen av *Skärpta och tydligare krav på vandel för uppehållstillstånd (SOU 2025:33)*. SFS är en sammanslutning av studentkårer vid Sveriges universitet och högskolor. SFS har ett sextiototal medlemskårer som tillsammans representerar ungefär 400 000 studenter och doktorander.

SFS har inte bjudits in att besvara remissen men anser att utredningen är relevant för studenter och väljer därför att ändå lämna synpunkter på de förslag som i störst utsträckning påverkar studenter.

SFS synpunkter på utredningen

SFS är sammanfattningsvis kritisk till förslagen och de konsekvenser de får för utländska studenter, doktorander och forskare samt för lärosätena.

SFS avstyrker utredningens förslag om att högskolorna ska omfattas av den generella uppgiftsskyldigheten (10.10.3). Sedan tidigare har universitet och högskolor en skyldighet att lämna vissa relevanta uppgifter till Migrationsverket, exempelvis ifall en student inte har påbörjat sin utbildning eller avbryter studierna i förtid. Den generella uppgiftsskyldighet som nu föreslås innebär att Migrationsverket kan begära in flera andra uppgifter. Det skulle bland annat inkludera uppgifter från studieregistret i form av studieresultat och examen. Det finns ingen tydlig avgränsning av vilka uppgifter det rör sig om. SFS vänder sig mot att universitet och högskolor ska omfattas av den generella uppgiftsskyldigheten. SFS anser att universitet och högskolors uppgift är att utbilda, forska och sprida kunskap. Akademien ska inte vara ett verktyg för statlig övervakning.

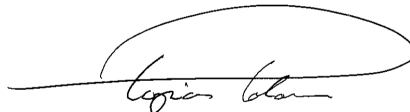
SFS är även kritiska mot utredningens förslag om att bristande regellefterlevnad ska kunna ligga till grund för nekande eller återkallande av uppehållstillstånd (6.2 och 9.9). Vandelsbegreppet är vagt definierat av utredningen, vilket gör att mycket kan tolkas in i det. SFS förstår anledningen med att utredningen inte definiera det allt för snävt, men uppfattar det som otydligt vad som kan tolkas in, och ser därför att förslaget riskerar rättssäkerheten för de internationella studenter som berörs. Exempelvis

befarar vi att avgöranden i högskolans disciplinnämnd kan komma att ingå i bedömningen av bristande vandel, något som vi vänder oss emot eftersom en sådan prövning inte alls är syftet med disciplinära åtgärder inom högskolan. Den vaga definitionen kan också leda till att internationella studenter, doktorander och forskare avstår från fullt lagliga aktiviteter, såsom deltagande i fredliga demonstrationer eller andra former av samhällsengagemang, av rädsla för att detta ska påverka deras rätt att vistas i Sverige. Ett otydligt regelverk riskerar att skapa en situation där individer anpassar sitt beteende utifrån försiktighet snarare än faktisk rättslig grund, vilket är oförenligt med rättsstatens principer. Denna utveckling är särskilt allvarig i en akademisk kontext där yttrandefrihet och öppen debatt är centrala värden.

SFS anser att Sverige behöver bli bättre på att rekrytera internationella studenter, och vi har ställt oss positiva till tidigare förslag om att underlätta för utländska studenter, doktorander och forskare att komma till och stanna kvar i Sverige.¹ Utredningens förslag sänder i nuläget motsatta signaler till doktorander och forskare jämfört med förslagen i DS 2024:31, och vi befarar att detta förslag leder Sverige längre bort från sina mål att attrahera internationell talang och kompetens. En stor del av de som doktorerar i Sverige är utländska, och det är viktigt för både samhällets och akademins kompetensförsörjning att attrahera utländska doktorander och underlätta för dem att stanna kvar efter examen. Att misstänkliggöra och öka kontrollen av de studenter som har kommit hit sänder fel signaler och riskerar att skada eller försvåra Sveriges förmåga att attrahera utländsk kompetens.

Rasmus Lindstedt
Ordförande
rasmus.lindstedt@sfs.se
070-545 75 57

Topias Tolonen
Ordförande SFS doktorandkommitté
topias.tolonen@sfs.se

Mathilda Fredriksson
Politisk sekreterare
mathilda.fredriksson@sfs.se
076-544 01 02

---

¹ Exempelvis förslag i Ds 2024:31 ([SFS remissvar](#)) och SOU 2024:15 ([SFS remissvar](#)).